

Довідка
про підсумки здійснення самооцінювання
якості освітньої діяльності закладу освіти за напрямом
«Система оцінювання здобувачів освіти»

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року № 54, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року № 154/34437, Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗЗСО, наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО» 30 листопада 2020 року № 1480, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в КУ Сумська СШ № 25, м. Суми, наказу по школі 21 серпня 2023 року № 144-од «Про створення робочих груп та проведення самооцінювання якості освітньої діяльності за чотирма напрямками», з метою розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, постійного підвищення якості освітньої діяльності, використання системного підходу до здійснення моніторингу на всіх етапах освітнього процесу протягом березня-травня проводилось вивчення системи оцінювання здобувачів освіти закладу робочою групою у такому складі:

1. Лисянська Л.А., заступник директора з навчально-виховної роботи, голова робочої групи;
2. Матвієнко С.П., керівник МО вчителів зарубіжної літератури;
3. Половинкіна С.А., керівник МО вчителів фізичної культури;
4. Шеремереєвич О.І., член батьківського комітету 10-А класу;
5. Сіробаба А., член учнівського самоврядування;
6. Козолуп С.О., учитель інформатики.

Члени робочої групи протягом березня-травня проводили спостереження за навчальними заняттями та заповнювали форму спостереження, вивчали навчальну документацію та проводили анкетування учасників освітнього процесу (батьків, педагогічних працівників, учнів).

Результати вивчення напряму «Система оцінювання здобувачів освіти» наведено нижче.

Відповідно до вимоги **2.1. «Наявність відкритої, прозорої, зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання»**, учні отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень. Інформація про критерії оцінювання навчальних досягнень учнів розміщена на офіційному сайті закладу, на

інформаційних стендах у навчальних кабінетах; на початку навчального року вчителі інформують учнів та їхніх батьків про загальні критерії оцінювання. Більшість педагогів перед вивченням кожної теми знайомлять учнів з адаптованими до цієї теми критеріями, за потреби надають індивідуальні роз'яснення.

З допомогою таких методів збору інформації, як спостереження за проведенням навчальних занять, опитування, вивчення документації члени робочої групи проаналізували анкети-опитування - 577 респондентів:

педагогічні працівники: 33 особи (переважно зі стажем понад 20 років — 72,7%);

батьки здобувачів освіти: 285 осіб (переважно батьки учнів 5–9 класів — 86,7%);

здобувачі освіти: 259 учнів 2–11 класів.

За результатами спостереження навчальних занять, вивчення документації та опитування учасників освітнього процесу встановлено, що в закладі забезпечується відкритість і прозорість інформації про систему оцінювання результатів навчання учнів.

Порівняльний аналіз ключових показників

Таблиця 1

Прозорість та інформування про критерії оцінювання		
Позиція педагогів	Позиція здобувачів освіти	Позиція батьків
84,8% вчителів стверджують, що обов'язково знайомлять учнів та батьків із критеріями на початку року/чверті	35,9% учнів завжди чітко знають критерії на початку теми	63,2% батьків зазначають, що загалом знають критерії оцінювання
9,1% переважно знайомлять, але іноді забувають	42,9% переважно знають	15,1% знають критерії лише з окремих предметів
0% вважають, що інформування не потрібне	15,1% знають лише з деяких предметів	11,9% переважно не знають критеріїв

Найвищий комунікаційний розрив. Попри високу впевненість учителів у повній поінформованості аудиторії, лише третина учнів чітко розуміє правила оцінювання на старті вивчення теми. Вимоги до найвищого балу (10–12) повністю зрозумілі лише 46,7% дітей.

Таблиця 2

Якість зворотного зв'язку та коментарі до оцінок		
Сприйняття вчителів	Сприйняття учнів	Сприйняття батьків
66,7% вчителів оцінюють ефективність своїх коментарів до робіт на найвищі бали	74,1% учнів зазначають, що вчителі найчастіше просто виставляють або називають бал	41,1% батьків вважають, що вчителі завжди пояснюють дітям оцінки
Лише 3% вчителів вважають свої коментарі малоефективними	62,5% фіксують детальний розбір помилок перед усім класом	38,2% батьків зазначають, що оцінки пояснюють лише інколи
	25,1% бачать письмові підказки чи поради в зошитах	12,6% вважають, що бали виставляються взагалі без пояснень
Найбільш критична розбіжність моніторингу. Учителі схильні переоцінювати якість та адресність зворотного зв'язку. На практиці переважає фронтальний розбір помилок (для всього класу) або сухе виставлення балів без індивідуальних рекомендацій. Лише 24,9% батьків отримують регулярні поради щодо покращення успішності дитини.		

Справедливість та об'єктивність оцінювання

Учителі: Лише 24,2% вважають чинні критерії абсолютно об'єктивними. Більшість (60,6%) визнають внутрішні сумніви при виставленні підсумкових оцінок через нестабільну успішність учнів.

Учні: Продemonстрували високий рівень довіри до вчителів. Сумарно 94,6% вважають оцінювання повністю справедливим (42,9%) або справедливим у більшості випадків (51,7%).

Батьки: Більш стримані в оцінках. Повністю об'єктивним процес вважають 38,9%, переважно об'єктивним — 34%, а 22,5% мають прямі зауваження до оцінювання з окремих предметів.

Вплив оцінок на мотивацію та психологічний стан учнів

Оцінка залишається потужним, але психологічно напруженим інструментом:

52,3% батьків та 53,3% учнів згодні, що оцінювання стимулює навчатися краще та виправляти помилки.

При цьому 28,6% учнів відчують помірне хвилювання, а 11,2% перебувають у стані постійного страху, стресу та тривоги через бали.

Академічна доброчесність

Показники свідчать про системну роботу закладу, яку чітко фіксують усі сторони:

93,9% вчителів проводять бесіди. 70,5% батьків підтверджують постійну увагу до цієї теми. 54,8% учнів вказують на регулярність таких бесід, а 40,9% — на їх періодичність.

69,7% педагогів намагаються давати завдання, які неможливо списати з мережі Інтернет чи ГДЗ.

Сильні сторони внутрішньої системи оцінювання

Висока свідомість учнів: 81,1% здобувачів освіти чітко розуміють, що результат залежить від їхньої праці, а 72,2% бачать в оцінці маркер рівня своїх знань, а не інструмент покарання.

Цифровізація: 72,6% батьків відзначають високу ефективність використання електронного щоденника в закладі.

Різноманітність форм: педагоги успішно впроваджують не лише класичний контроль знань, а й формувальне оцінювання (87,9%) та самооцінювання учнів (75,8%).

Виявлені проблемні зони

Формалізм зворотного зв'язку: висока частота виставлення оцінок без індивідуального супроводу та порад (запит батьків на регулярні рекомендації задоволений лише на 24,9%).

Інформаційні затримки: 38,2% батьків стикаються з невчасною появою балів в електронних ресурсах.

Суб'єктивізм та нерівність умов: відсутність єдиного підходу до перездачі матеріалу. 69,5% учнів мають таку можливість лише з окремих предметів, що залежить від особистого рішення вчителя.

Методичний дефіцит: 42,4% вчителів гостро потребують інструментів оцінювання під час дистанційного навчання, а 33,3% — практичних роз'яснень щодо оцінювання груп результатів в умовах НУШ.

Управлінські рішення та рекомендації

Модернізація зворотного зв'язку: зобов'язати вчителів-предметників впроваджувати елементи формульовального оцінювання через обов'язкове фіксування в електронному щоденнику коротких рекомендацій (особливо за результатами письмових робіт).

Посилення прозорості: запровадити обов'язкове розміщення критеріїв оцінювання з кожного предмету в учнівських кабінетах/платформах перед початком вивчення нової теми. Роз'яснювати учням вимоги до отримання 10–12 балів.

Уніфікація правил закладу: розробити та затвердити на засіданні педагогічної ради «Положення про порядок та умови покращення оцінок (перездачі матеріалу)» для забезпечення єдиних вимог з усіх предметів.

Професійний розвиток: організувати для педагогічного колективу практичний семінар «Оцінювання груп результатів у базовій школі (НУШ)» та воркшоп із використання тестових платформ для дистанційного навчання.

Оцінити роботу за вимогою/правилом 2.1. (Наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та доброчесне оцінювання) на достатньому рівні.

Порівняльний аналіз матеріалів самооцінювання 2023/2024, 2025/2026 років

Порівняння кількісних та якісних показників

Прозорість критеріїв та інформування

Матеріали попереднього самооцінювання: фіксували високий рівень поінформованості. Зазначалося, що 79% учнів вважають, що вчителі завжди пояснюють критерії до початку оцінювання. Лише 10% учнів не в повній мірі орієнтувалися в критеріях.

Новий зведений моніторинг: виявив значне погіршення показників або більш критичне ставлення учнів. Лише 35,9% учнів підтвердили, що завжди

знають критерії на початку теми, а вимоги до найвищого балу (10–12) повністю зрозумілі лише 46,7% дітей.

Зміна тенденції: очевидне зниження рівня прозорості. Реальне щоденне розуміння учнями критеріїв оцінювання виявилось значно нижчим, ніж зафіксоване раніше загальне інформування на початку року.

Об'єктивність та справедливість оцінювання

Матеріали попереднього самооцінювання: оцінювання вважали справедливим 64% учнів та 60% батьків. Про упередженість заявляли лише 6% учнів.

Новий зведений моніторинг: повністю об'єктивним оцінювання вважають 42,9% учнів та 38,9% батьків. Проте додалася значна категорія «вагання»: 51,7% учнів та 34% батьків вважають його справедливим лише «у більшості випадків», а 22,5% батьків мають прямі зауваження до окремих предметів.

Зміна тенденції: рівень повної довіри до об'єктивності оцінювання дещо знизився. З'явився чітко окреслений суб'єктивізм: самі вчителі (60,6%) визнають, що мають сумніви під час виставлення тематичних/семестрових балів.

Якість зворотного зв'язку та аргументація

Матеріали попереднього самооцінювання: стверджувалося, що 79% учнів отримують обґрунтування оцінок після оцінювання, а понад 60% вчителів забезпечують якісний зворотний зв'язок.

Новий зведений моніторинг: демонструє дефіцит індивідуального підходу. 74,1% учнів заявили, що вчителі найчастіше просто виставляють або називають бал, а індивідуальні розмови проводяться лише у 16,6% випадків. Лише 24,9% батьків регулярно отримують конкретні рекомендації.

Зміна тенденції: виявлено розрив. Педагоги схильні вважати свій зворотний зв'язок ефективним (66,7%), тоді як учні та батьки бачать його переважно формальним (сухе виставлення балів без персональних порад).

Застосування видів оцінювання вчителями

Матеріали попереднього самооцінювання: формувальне оцінювання та самооцінювання використовували 76,5% педагогів, підсумкове — 67,6%, а взаємооцінювання — 35,3%.

Новий зведений моніторинг: фіксує позитивне зростання активності вчителів. Поточне та підсумкове оцінювання використовують по 90,9%, формувальне — 87,9% (+11,4%), самооцінювання — 75,8% (майже без змін), а взаємооцінювання учнів зросло до 63,6% (+28,3%).

Зміна тенденції: динаміка позитивна. Методологічний арсенал учителів значно розширився, вони стали частіше залучати учнів до взаємооцінювання.

Академічна доброчесність

Матеріали попереднього самооцінювання: бесіди проводили 94% вчителів, неможливі для списування завдання давали 52,9%, з авторським правом знайомили 50%.

Новий зведений моніторинг: показники стабільні. Проведення бесід підтверджують 93,9% вчителів, створення унікальних завдань — 69,7% (+16,8%), ознайомлення з авторським правом — 57,6% (+7,6%).

Зміна тенденції: спостерігається якісне покращення. Вчителі почали частіше практикувати створення завдань, які практично унеможливлюють плагіат чи списування з Інтернету.

Таблиця 3

Порівняльна таблиця ключових маркерів			
Критерій порівняння	Моніторинг 2024 р.	Моніторинг 2026 р.	Тенденція
Учні, яким повністю зрозумілі критерії на уроці	79%	35,9%	Негативна (комунікаційний розрив)
Частота використання формульовального оцінювання	76,5%	87,9%	Позитивна (професійне зростання)
Частота використання взаємооцінювання учнів	35,3%	63,6%	Позитивна (активізація учнів)
Вчителі, що дають завдання проти списування	52,9%	69,7%	Позитивна (доброчесність)
Справедливість оцінювання (думка батьків)	60% (вважають справедливим)	38,9% (повністю об'єктивне) / 34% (переважно)	Стабільна (зростання критичності)

Загальні висновки та динаміка кризових зон

Проблема репродуктивних завдань та НУШ: попередній звіт фіксував, що на третині уроків використовуються репродуктивні завдання (повторення підручника). Новий звіт підтверджує цей наслідок: 33,3% вчителів відкрито визнають, що їм бракує знань для оцінювання груп результатів в умовах НУШ, де вимагається компетентнісний підхід.

Нова кризова зона — дистанційне навчання. У попередньому аналізі цей фактор не виділявся. У новому звіті 42,4% педагогів назвали інструменти оцінювання під час дистанційного/змішаного навчання своїм найбільшим методичним дефіцитом, що безпосередньо впливає на невчасність виставлення оцінок батькам (38,2%).

Загальний підсумок: заклад зберіг статус «Достатній рівень», покращив впровадження новітніх форм оцінювання (формульовального, взаємооцінювання) та захисту академічної доброчесності. Проте адміністрації необхідно змістити фокус контролю на якість персонального зворотного зв'язку вчителя з учнем та батьками.

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного учня

У закладі освіти проводиться системний моніторинг рівня навчальних досягнень учнів з усіх предметів (у річному плані роботи встановлено графік проведення моніторингових досліджень на навчальний рік, визначені відповідальні, є відмітки про виконання). Протягом 2025/2026 року адміністрація здійснила моніторинг стану якості викладання та рівня навчальних досягнень учнів 2-11 класів.

Таблиця 4

Предмет/клас	Наказ/протокол
Про організацію моніторингу освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання	Наказ №112-од від 01.09.2025
Про підсумки проведення рейду «Урок»	Наказ №120-од від 02.09.2025
Про стан сформованості результатів навчання з української мови учнів 2-4 класів	Наказ № 160-од від 29.12.2025
Про стан сформованості результатів навчання з математики учнів 2-4 класів	Наказ № 158-од від 29.12.2025

Про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти з англійської мови у 5-11 класах з поглибленим та профільним вивченням предмета на кінець I семестру 2025/2026 навчального року	Наказ № 02-од від 02.01.2026
Про результати моніторингових робіт з математики у I семестрі 2025/2026 навчального року	Наказ № 04-од від 02.01.2026
Про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови у 5-11 класах на кінець I семестру 2025/2026 навчального року	Наказ № 05-од від 02.01.2026
Про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти з німецької мови у 5-11 класах на кінець I семестру 2025/2026 навчального року	Наказ № 06-од від 02.01.2026
Про підсумки моніторингу поступу учнів 1-2 класів та річного оцінювання учнів 3-4 класів з англійської мови	Наказ №50-од від 25.05.2026
Про підсумки моніторингу поступу учнів 1-2 класів та річного оцінювання учнів 3-4 класів з української мови	Наказ №61-од від 29.05.2026
Про підсумки моніторингу поступу учнів 1-2 класів та річного оцінювання учнів 3-4 класів з математики	Наказ №62-од від 29.05.2026
Про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти з англійської мови у 9-11 класах з поглибленим та профільним вивченням на кінець II семестру 2025/2026 навчального року	Наказ №64-од від 01.06.2026
Про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти з англійської мови у 5-11 класах на кінець II семестру 2025/2026 навчального року	Наказ № 68-од від 01.06.2026
Про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови у 5-11 класах на кінець II семестру 2025/2026 навчального року	Наказ № 67-од від 01.06.2026
Про результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти з німецької мови у 5-11 класах на кінець II семестру 2025/2026 навчального року	Наказ № 69-од від 01.06.2026
Про результати моніторингових робіт з математики на кінець II семестру 2025/2026 навчального року	Наказ № 74-од від 05.06.2026

Про підсумки освітньої діяльності та рівень навчальних досягнень учнів у 2025/2026 навчальному році	Наказ № 57 від 29.05.2026
Про введення в дію Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу КУ Сумська СШ №25, м. Суми	Наказ № 56-од від 29.05.2026
Про підсумки контролю за результатами впровадження Державного стандарту базової середньої освіти концепції «Нова українська школа» базового циклу 5-7 класи та вибір другої іноземної мови	Протокол №1 від 29.08.2025
Про результати освітньої діяльності здобувачів освіти за I семестр 2025/2026 навчальний рік	Протокол № 5 від 30.12.2025
Про організацію освітнього процесу та визначення рівня знань учнів з української мови та літератури	Протокол № 6 від 27.02.2026
Про організацію освітнього процесу та визначення рівня знань учнів з трудового навчання	Протокол № 7 від 06.03.2026

Аналіз відвіданих уроків учителів, спостереження за взаємодією «учитель-учень», результати проведених моніторингових робіт засвідчили, що педагоги закладу відповідально ставляться до проведення навчальних занять, мають якісну науково-теоретичну підготовку, на уроках використовують сучасні інноваційні форми і методи навчання, працюють над розвитком аналітичного, образного мислення учнів. Учителі приділяють посилену увагу роботі з кожним учнем, створюють ситуацію успіху, використовуючи диференційований підхід до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, забезпечуючи сприятливі умови для навчання і розвитку здібностей здобувачів освіти.

Показником якості роботи педагогів закладу є рівень якості навчальних досягнень учнів.